

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

Slechts halve bezinning

DE „COMMISSIE VOOR onderzoek naar paranormale begaafdheid” — een gezelschap, dat beoordeelt wie also in aanmerking mag komen het, door de N.W.P. uit te reiken, „diploma” te verwerven — is na 14 lange jaren van dwaling tot — gedeeltelijke — bezinning gekomen.

★

Na het mensdom tot nu toe steeds te hebben voorgehouden, dat z.g.n. „genezingen” — door „gediplomeerde” onbevoegden verricht — te danken zouden zijn aan „paranormale begaafdheid” van deze lieden, kwam de commissie eindelijk zelf ook tot de ontdekking, dat een oorzakelijk verband tussen de „paranormale begaafdheid” en door niet-medici verrichte „genezingen” niet bewezen mag worden geacht.

★

Het strekt de leden dezer commissie tot eer dit daarna openlijk te hebben toegegeven, daarmede erkennende, dat de grondslag, waarop tot dusverre hun beslissingen inzake „diplomering” waren gebaseerd, denkbeeldig is geweest.

★

Moge deze erkenning de eerste stap betekenen op een volledige bezinning van hun ongelijk, dat hierdoor in feite nog slechts halverwege is gevorderd. Immers, inplaats van haar werkzaamheden te beëindigen nu haar duidelijk was geworden, dat er elke grond aan ontbrak, besloot de commissie alsnog de enquêtering en registrering van „therapeutische resultaten”, door N.W.P.-„genezers” behaald VOORLOPIG voort te zetten. Uit dit besluit moge volgen, dat de leden nog steeds niet beseffen hoezeer hun — papieren — „controle” van gegevens, alleen maar door direct-belanghebbenden verstrekt, niet slechts van nul en gener waarde kan zijn, maar bovendien in vele gevallen om frauduleus invul-

len smeekt. Dit gebrek aan reëel inzicht kan op z'n best worden verklaard door een ziende-blind idealisme.

★

Voorlopig — hoe lang nog? — zal de commissie wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis (dus kwakzalverij) blijven bedrijven en door haar werk blijven aanzetten tot Wetsovertredingen.

★

Zo goed als de „N(ederlandse) W(erkgroep) van P(raktizerende) genezers” overtreedt de commissie zelve tevens — onder haar nieuwe titel van „Commissie voor onderzoek naar de bekwaamheid van praktizerende genezers” — artikel 3 van de Wet op de uitoefening der geneeskunst, luidende: Alleen de geneeskundige mag binnen de grenzen zijner bevoegdheid in het openbaar aankondigen, dat hij de geneeskunst uitoefent of een titel voeren, die hem aan het publiek als geneeskundige aanwijst.

★

De vraag blijft over wanneer de Overheid er — in het welbegrepen belang van de volksgezondheid — toe zal komen op doeltreffende wijze dit soort wetsovertredingen een halt toe te roepen.

A. P. N. DE GROOT

Ambassadeur houdt etiketten in 't oog

DE NEDERLANDSE AMBASSADEUR in Lagos (Nigeria) zal nu en in de naaste toekomst nauwlettend in het oog houden hoe de etikettering zal zijn van de in Nigeria verkochte Nederlandse jenever. De Nederlandse arts E. Wennen had er over geklaagd — zie het augustusnummer van het Maandblad tegen de Kwakzalverij — dat er in Nigeria nog altijd jenever werd verkocht met etiketten als zou het een geneeskrachtig produkt zijn: „Met uitzonderlijke genezende invloed bij niergruis, jicht, chronische reuma, waterzucht” etc.

Het Tweede Kamerlid Slotemaker de Bruïne (psp) had hierover vragen gesteld. Minister Bot antwoordde hierop:

De regering verwerpt de verkoop in Nigeria van uit Nederland afkomstige jenever met aanbevelingen op de etiketten als zou het hierbij gaan om medicijn en met z.g. medische aanbevelingen. Zowel in 1964 als dit jaar zijn deze praktijken geconstateerd.

Nu echter de desbetreffende firma's hebben verzekerd dat hunnerzijds het mogelijke wordt gedaan om de gewraakte etiketten niet langer te doen gebruiken door de Nigeriaanse verkoopfirma's, behoeven volgens de minister geen stappen te worden overwogen. De Nederlandse ambassadeur in Lagos is gevraagd de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend in het oog te houden.

CONTRIBUTIE 1966

Beleefd doch dringend verzoek aan leden en abonnees de verschuldigde contributie over 1966 op onze postgirorekening 32237 of gemeentegiro Amsterdam K 1672 te willen storten.

U voorkomt hiermede voor U dispositiekosten en voor ons veel extra werk.

Bij voorbaat dank.

DE PENNINGMEESTER.

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

TENHAEFF contra GOSKER

IN EEN AANTAL bladen, zoals de *Haagsche Courant*, *Leidsch Dagblad* en de *Arnhemse Courant* verscheen een groot artikel geschreven door Sig. W. Wolf over het optreden van de Arnhemse inspecteur van politie, de heer Gosker. Daaruit o.a. het volgende: Inspecteur Gosker haalt vijf plakboeken te voorschijn waarin hij nauwkeurig alle gevallen van vermissing waarbij paragnosten te hulp zijn geroepen, heeft verzameld. „In vijftien procent van de consulten is gebleken, dat de „ziener” of de grootste onzin uitkraamde of in andere woorden reeds bekende feiten naar voren haalde. Je leest vaak in de kranten dat mijnheer Zus of zo is geraadpleegd. Maar nooit staat er bij dat hij succes heeft gehad”.

Een andere uitwas van de paragnosten, aldus de heer Gosker, is het feit, dat vele zieners zich begeven op de rand van de geneeskunst. „Het is allemaal suggestie of bedrog. Ik ken een paragnost die een villa heeft gekregen met het voorspellen van het geslacht van een baby. De truc is zo doortrapt, dat iedere derderangsgoochelaar er zich diep voor zou schamen. Hij plaatst namelijk achter de naam in zijn agenda altijd het tegenovergestelde van wat hij bij het consult heeft gezegd. Heeft hij goed gegokt, dan is het o.k., is hij fout geweest en komt men later klagen dan toont hij zijn agenda om zijn gelijk te bewijzen: hij heeft het alleen maar niet gezegd, omdat het onverantwoord was, zegt hij, mevrouw in haar toestand iets mede te delen, dat zij niet graag wilde. Hij is namelijk bij het gesprek de hartewens van de dame in kwestie te weten gekomen en heeft voorspeld, dat die wens in vervulling zou gaan... Voor vijftig gulden...

DE HAAGSE COURANT heeft gevraagd, wat prof. Tenhaeff nu wel dacht van de heer Gosker. De hoogleraar vindt de bestrijding van het charlatanisme door de heer Gosker „niet deskundig maar uitermate diletantistisch”. Volgens prof. Tenhaeff heeft hij — namelijk Tenhaeff — reeds tientallen jaren geleden de bedriegelijke praktijken van zekere, zich (ten onrechte) paragnosten noemende personen aan de kaak gesteld. „Gosker schenkt slechts aandacht aan allerlei ongere figuren en doet het daarbij voorkomen als zouden de woorden paragnost en zwendelaar synoniem zijn”.

Tegenover wat Gosker toevalstrefers noemt — van geslaagde consulten — stelt de heer Tenhaeff het feit, dat de moderne statistiek ons mogelijkheden biedt nauwkeurig toevalskansen te berekenen en dat deze berekeningen bij het hedendaags parapsychologisch onderzoek een zeer belangrijke rol spelen”.

ZOALS DAT WEL meer gaat — en we zullen de vele onvriendelijke woorden die prof. Tenhaeff over het optreden van de heer Gosker („opzettelijke misleiding”, „diletantistisch”, etc.) nu maar laten voor wat ze zijn — raken de betogen elkaar nauwelijks. Bij

Gosker is de politiemans aan het woord, die een voortreffelijke vorm heeft gevonden om het publiek te waarschuwen voor de vele vormen van bedrog door zich noemende paragnosten.

Maar daardoor bezwaddert gij de bonafide paragnosten, roept de Utrechtse hoogleraar uit, die dan ook bezwaar maakt tegen de titel van de

voordracht van de heer Gosker „Parapsychologie in de praktijk”. Ja, maar zo doet die parapsychologie zich in de praktijk voor: allerlei slimme mannetjes, die met hun voorgegeven „gaven” het publiek bezwendelen. Dat is helaas de praktijk. Het is de sociale bewogenheid van de heer Gosker, die hem er toe leidt dit alles aan de kaak te stellen. En ook prof. Tenhaeff vertelt niet hoe het publiek dan maar het onderscheid moet zien te maken tussen die „enkele goeie” en de bedriegers. De „enkele goeie”, mochten ze er zijn, gunnen we graag hun connecties met universitaire parapsychologische centra — wij hopen van harte, dat inspecteur Gosker er mee door gaat de staf te breken over allerhande nare praktijken, die ook prof. Tenhaeff zo verafschuwt. Getuige zijn woorden: „Een deskundige bestrijding van het charlatanisme op het gebied der z.g. helderziendheid juich ik ten zeerste toe”.

Actie voor middel vasolastine

HET AFWIJZEN VAN het kwakzalversmiddel vasolastine door het college ter beoordeling van verpakte geneesmiddelen heeft een actie tengevolge gehad van de Deventer huisarts M. Brouwer. In een open brief aan vrienden en patiënten heeft de heer Brouwer zich verzet tegen deze beslissing. De actie tot behoud van het geneesmiddel is begonnen door een van zijn patiënten, die zegt dat hij al jarenlang baat vindt bij gebruik van vasolastine, dat doorgaat voor een middel tegen hart- en vaatziekten.

Zoals bekend wordt er, op grond van de wet op de verpakte geneesmiddelen (1963) een register aangelegd van de in Nederland verkrijgbare geneesmiddelen. Door het hiertoe belaste „college ter beoordeling” zijn al vele twijfelachtige middelen geweerd. Het college is ten aanzien van vasolastine van oordeel, dat het niet voldoet aan de eis, dat het heilzaam moet zijn voor de kwaal, waarvoor het bestemd is.

In de open brief schrijft de heer Brouwer, dat hij al achttien jaar lang vasolastine voorschrijft. Op uitnodiging van de vervaardiger van het geneesmiddel, de heer Van Leeuwen van Enzypharm, heeft hij „vele erkende klinici in geheel Europa bezocht.” Daardoor is hij „op de hoogte van hun enthousiasme over de volkomen nieuwe perspectieven op therapeutisch gebied”, die zich hebben geopend dank zij de activiteiten van de heer Van Leeuwen. Het onderzoek acht hij „ondeskundig”, omdat de leden van het college onvoldoende op de hoogte zijn met de enzymtherapie.

De heer Brouwer vervolgt: „Ik ben in staat degenen, die ten slotte toch tot een verbod van vasolastine overgaan, aan te klagen wegens het opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel dan wel moord met voorbedachte raede.” Hij denkt daarbij aan de mensen, die „ledematen zouden moeten missen, omdat zonder deze medicijnen de bloeddorstroming in hun ledematen onmogelijk wordt” en aan „al degenen, die hartaanvallen hebben gehad en die eerst invalide zijn geworden, maar nu door vasolastine hun werk kunnen doen.” Inderdaad schijnen vele patiënten ervan overtuigd te zijn, dat zij baat vinden bij het gebruik van vasolastine.

DE MEDISCHE MEDEWERKER van het *Algemeen Handelsblad* tekende bij het bericht over deze actie het volgende aan: In officiële medische kringen staat vasolastine algemeen als een kwakzalversmiddel te boek. Men vermoedt dat de heilzame werking toegeschreven moet worden aan autosuggestie. De grote medische pers wijst het middel unaniem af. Wel zijn in de vakpers artikelen van medici verschenen, die het opnamen voor vasolastine, maar dit betrof steeds tijdschriften van het tweede plan.

Het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* heeft al vele jaren geleden in een artikelenreeks het middel vasolastine als ondeugdelijk aan de kaak gesteld. De redactie heeft sinds die tijd het contact met de heer Van Leeuwen van Enzypharm verbroken, omdat zij de firma niet van voldoende farmaceutische standing acht.

Aan slankheidskoorts worden miljoenen verdiend

JAARLIJKS WORDT IN de Verenigde Staten voor rond 500 miljoen dollar uitgegeven aan twijfelachtige slankheidsmiddelen en dergelijke kwakzalversartikelen. Er worden voortreffelijke zaken gedaan met postordermiddelen om slank te worden. Wie wil kan zijn extra gewicht wegspoelen met speciale badzouten, wegdrinken met een bijzondere slankheidscocktail of wegroken met een apart soort sigaret! Al dergelijke middelen worden ondersteund door de afbeeldingen van aantrekkelijke fotomodellen bij televisie-uitzendingen (leve de commercie in de televisie!) of in reclames in kranten en tijdschriften.

Ook boekenschrijvers weten te verdienen aan de slankheidsrazernij. Dr. Herman Tallers „Caloriën komen er niet op aan”, dat door vaklieden als complete nonsens wordt betiteld geldt in de Verenigde Staten al enige tijd als het beste dieëtboek „aller tijden”. De heer Taller heeft er tot nu toe in elk geval 600.000 dollar aan verdiend, aldus lezen we in een artikel in het Duitse weekblad „Der Stern”, dat zijn wijsheid weer putte uit een Amerikaans boek „The Overweight Society” door Peter Wyden, uitgever van Ladies Home Journal. Wyden heeft in dit boek ruim dertig Amerikaanse dieëtmethoden geanalyseerd.

TEGEN HET EINDE van de jaren vijftig wierp heel Amerika zich op „Metrecal”, dat in een slag een einde zou maken aan het overgewicht. Metrecal is een zeer zoetsmakend poeder dat met water kan worden aangeemaakt tot een voedingsmiddel met een zeer laag gehalte aan calorieën. Vier maaltijden per dag van Metrecal betekenden niet meer dan 900 calorieën. Maar na enige tijd werden de gebruikers „Metrecal”-moede. Niet veel beter verging het dr. O.A. Battista met zijn wondermiddel Avicel, een geleiproduct dat uit cellulose en water bestaat. De moeilijkheid was om aan Avicel een smaak te geven zoals echte voedingsmiddelen.

In 1948 stichtte een Amerikaanse, mevrouw Esther Mann, een club van dames, die diët wilden houden om slank te worden. Zwarte koffie is de lievelingsdrank van deze club, de dames animeren elkaar om het diët vol te houden, en op het ogenblik telt deze club, die de naam draagt van de „TOPS” (Take Off Pounds Sensibly — oftewel vermager verstandig) 60.000 leden. Mevrouw Ethel Mann is er de presidente van. De belangrijkste ogenblikken voor het TOPS-

lid zijn de momenten waarop zij op de weegschaal staan. Wie niet voldoende is afgenomen wordt berispt, wie er in slaagt het snelst zijn gewicht te doen dalen wordt TOPS-koningin. En omdat er ook al mannen lid van zijn kan de republikeinse Amerikaan, als hij maar voldoende in gewicht is afgenomen, „TOPS-koning” worden.

ACHT MILJOEN AMERIKAANSE dames doen elke dag een halfuurtje aan slankheidsgymnastiek. „Voorganger” is de televisie-man Jack Lalaxne, die zich de „Billy Graham van de spieren” noemt en wiens jaarinkomen rondom de vier miljoen dollar ligt.

Maar een predikant heeft een boek geschreven „Bid je slank”. Daarin raadt ds. Charlie W. Shedd de lezer aan „God te vragen waarom ik zoveel eet, God te bidden elke hap eten te controleren die ik eet en God aan te sporen mij vreugde aan de gymnastiek deelachtig te doen worden”.

Voor rijkaards is er in Californië een luxueus ingericht vermageringsinstituut „The Golden Door”. De dames worden daar gewikkeld in warme doeken doordrenkt met allerlei stoffen als rosmarijn, eucalyptus en andere kruiden. De stichter van de „Golden Door” noemt zich professor en hij heeft een indrukwekkende naam: Edmond Bordeaux Szekely. Hy houdt ook filosofische bespiegelingen voor zijn klanten, want „filosofie kalmeert de zenuwen van de maag”. Zijn beschouwingen gaan vooral over Boedha en de Stoïcijnen. Elke nieuweling

krijgt een met goud bedrukte map „Duizend bespiegelingen”. Daarin komen ook aanwijzingen voor ten behoeve van het „Rituële Bad in de Ganges” en de „Balinese waterdans”, zaken, die men in het zwembad van de „Golden Door” opvoert.

Gebedsgenezer koopt bioscoop

ER ZIT IN de gebedsgenezerij een goede boterham. Noch Ben Hoekendijk, noch Johan Maasbach verliezen de zakelijke kant van de gebedsgenezing uit het oog. Hoekendijk doet bijvoorbeeld goede zaken in de verkoop van grammofoonplaten met bekerings — en „genezingen”... De gebedsgenezer Johan of John Maasbach oftewel de „Stichting Volle Evangelie Zending” heeft nu een Haagse bioscoop, het Capitol Theater gekocht. Voor 800.000 gulden. Overigens moet Maasbach er geld voor lenen en hij heeft „Christusvrienden” opgeroepen om hem aan een vijfjarige lening te helpen.

Volgens Rolf Boost (Algemeen Dagblad) wordt er verwacht, dat de Christusvrienden voor Maasbach zeven ton op tafel zullen leggen. Er gaat, vertelt hij, nogal wat geld door bij de Stichting Volle Evangelie Zending. Elke zondagochtend houdt Maasbach een praatje van een half uur voor Radio Luxemburg. Die 26 zenduren per jaar kosten hem de lieve som van 75.000 gulden.

De heer Boost had een gesprek met de „chef de bureau” van de stichting van Maasbach, de veertigjarige G. D. Grootveld, die zegt dat hij door het geloof dat Maasbach uitdraagt rustig is geworden en dat daardoor zijn maagkwaal is verdwenen. De heer Grootveld zei nog over het optreden van Maasbach: „Wij brengen het genezen sterk naar voren; het is een punt, dat door de kerken wordt verwaarloosd”.

Het evangelieblaadje van Maasbach „Nieuw Leven”, heeft een oplage van 25.000 exemplaren. Johan Maasbach heeft rondom zich een staf van twintig personen verzameld voor zijn bedrijf: prediking en handoplegging. Van de Haagse bioscoop gaat Maasbach een „centrum voor gebedsgenezing” maken. „Er zullen er nog meer komen”, heeft de heer Maasbach aan journalisten voorspeld, die nogal wat aandacht hebben besteed aan zijn spectaculaire aankoop.

Consult zonder apartheid

Zuidafrikaanse toverdokters — vooral vrouwelijke — beginnen een steeds groter wordende populariteit onder welgestelde blanke huisvrouwen te krijgen. De vrouwelijke „asangoma's” — die vroeger hun arbeidsterrein onder de gekleurde bevolking vonden — sluipen 's nachts de blanke wijken van Johannesburg in en geven daar hun rijke cliënteel raad over liefdesaffaires en zakelijke transacties. Voor elk „consult” rekenen zij één tot 10 pond sterling. Een succesvolle „asangoma” heeft verklaard honderden blanke cliënten te hebben, terwijl haar klantenkring zich dagelijks uitbreidt.

En Anna Wold prevelde iets...

Grove geldmakerij

„BLIKVANGER" VAN HET Nieuwsblad van het Noorden is onlangs eens in het Drentse Ide gaan kijken. Hij vertelde er zijn lezers dit van:

De breukenbomen van Ide helen tegenwoordig geen breuken meer, maar ze vormen — vooral 's zomers — nog wél een bezienswaardigheid. Het gemeentebestuur van Vries, tot welke gemeente Ide behoort, heeft daar overigens een steentje toe bijgedragen, want de „heilige bomen" — zoals een vroegere burgemeester van Vries ze eens heeft genoemd — zijn officieel beschermd en mogen niet gekapt worden. Bovendien heeft het gemeentebestuur de (zand)weg langs het huis waarvoor de beide lindebomen staan de naam Breukenweg gegeven waardoor de herinnering aan deze niet alledaagse vorm van bijgeloof levendig blijft.

Maar ook zonder die Breukenweg blijken vakantiegangers, groepen schoolkinderen en mensen die beweren vroeger baat gevonden te hebben in Ide de breukenbomen te kunnen vinden. „Ze komen hier 's zomers van heinde en verre. Er zijn vooral veel buitenlanders bij", vertelde mij de heer F. Drijfholt, die in „Huize De Breukeboom" woont. Hij liet echter duidelijk merken dat die hele geschiedenis van de breukenbomen hem maar matig interesseert. „Als u er iets over wilt weten gaat u dan maar even bij mijn moeder kijken. Die woont in dat kleine huisje ginds. Zij kan u er heel wat over vertellen."

Drie spijkertjes

„DAT KAN IK inderdaad", zegt even later mevrouw Grietje Drijfholt-Bartels nadat ik bij haar in de kleine keukenkamer ben neergestreken en ze mij een kop koffie heeft ingeschonken. „Vroeger woonde daar een zekere Anna Wold. Zij was gebrekkig. Ik

kwam geregeld bij haar en heb er ook wel bijgestaan wanneer de mensen naar haar toekwamen om van een breuk afgeholpen te worden. Zij gaf hen dan drie spijkertjes met een kruisje er op en een hamer. De mensen moesten die zelf in de boom slaan en ondertussen stond zij bij de vensterbank iets te prevelen. Ik weet nog steeds niet wat ze dan zei. Ik heb het haar wel eens gevraagd, maar ze zei: Och, niks eigenlijk, maar ik hoop dat God zijn zegen geeft en dat de mensen beter mogen worden."

Mevrouw Drijfholt heeft er geen idee van, hoe lang de breukenbomen al in Ide staan. Het schijnt, dat in de vorige eeuw een zekere Willem Jans Nijenhuis van de lindebomen breukenbomen heeft gemaakt en mevrouw Drijfholt vertelt dat een professor uit Groningen haar eens heeft gezegd, dat dit bijgeloof uit Italië naar ons land is overgewaaid. „Van oorsprong is het rooms", zegt ze met grote stelligheid.

Nog vele gaatjes

ANNA WOLD KREEG in eerste instantie niets voor haar werk. „Zelfs nog geen dankje," zegt mevrouw Drijfholt. Wanneer de mensen echter genezen waren, kwamen zij terug met geld of een cadeau. „En er zijn heel wat mensen naderhand bij haar geweest", zegt de al bejaarde ex-bewoonster van Huize „De Breukeboom". Vroeger hebben er vier van deze bomen gestaan. Twee zijn echter verdwenen. In de hele omtrek komen ze verder niet voor. Nu komt er niemand meer om kopspijkertjes in de bomen te slaan, maar een heleboel mensen weten ze nog best te vinden. „Meestal komen ze hier om foto's te maken", zegt de heer Drijfholt, die in het huis achter de breukenbomen een loonbedrijf heeft gevestigd.

Wie de breukenbomen van dichtbij bekijkt, ontdekt nog tientallen spijker-gaatjes. Meestal zitten er drie van die gaatjes bij elkaar. Maar er zijn ook mensen geweest, die ze in de vorm van een kruis in de bomen geslagen hebben.

MEN KAN DE Consumentengids niet dankbaar genoeg zijn voor de wijze, waarop het blad allerlei bedenkelijke kwakzalversaansbiedingen in advertenties aan de kaak stelt. In een recent nummer heeft men een opsomming gegeven van een aantal aanbiedingen, die alle afkomstig blijken te zijn van een „instituut" te Antwerpen of een bepaald postbusnummer in Nederland. De ondernemers achter dit adres bestrijken een „dankbaar terrein voor grove geldmakerij", zegt het blad.

Wat wordt er nu voor goedgelovige lieden zo al aangeboden? Een „vermageringsmethode" — hōé, dat kan men lezen in een boek, dat bijna 20 gulden kost en dat het advies geeft om ... minder te eten. Dan is er de „Vissersbalsem", die wij in het Maandblad tegen de Kwakzalverij ook al eens signaleerden en die in de handel wordt gebracht als middel tegen „spataderen, zwellingen, spierpijn" etc. door de Laboratoria Unilab te Antwerpen. (zie Maandblad van februari, blad. 4) Deze vissersbalsem is inmiddels gedermineerd als een middeltje, dat geen enkele werkzame stof bevat.

Verder brengt men een dure pil tegen het roken in de handel (70 gulden per kuur), een pil tegen de alcohol, die uit zeldzame planten en oliën zou zijn samengesteld en elke behoefte aan alcohol zonder meer zou doen verdwijnen. Op een ander terrein ligt de „tandenlak". Voor twintig gulden krijgt men een middeltje, waarmee men zijn tanden op de manier van nagels kan lakken, „stralend-wit". Men kan dan, nadat men het roken en alcohol drinken heeft afgeleerd en zijn tanden stralend-wit heeft gelakt aan het hypnotiseren gaan. De cursus daarin is zo ongeveer te geef: 25 lessen van 35 gulden „om anderen te beïnvloeden en veel geld te verdienen!"

Ga er niet op in, waarschuwt de Consumentengids — hopen wij ten overvloed!

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; J. J. Aukema, Dierenarts te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; J. E. Buitter, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. van Baak, Dermatoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; mej. drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam en M. Paulissen te Voorburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50. voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50 voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters ..... f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.